Laboratorium 10 Równania różniczkowe - spectral bias

Mateusz Król

06/06/2024 r.

Zadanie 1.

Dane jest równanie różniczkowe zwyczajne

$$\frac{du(x)}{dx} = \cos(\omega x) \ \mathbf{dla} \ x \in \Omega,$$

gdzie:

 $x, \omega, u \in \mathbb{R}$,

x to położenie,

 Ω to dziedzina, na której rozwiązujemy równanie,

 $\Omega = \{x \mid -2\pi \le x \le 2\pi\},\,$

 $u(\cdot)$ to funkcja, której postaci szukamy.

Warunek początkowy zdefiniowany jest następująco:

$$u(0) = 0$$
.

Analityczna postać rozwiązania równania z warunkiem początkowym jest następująca:

$$u(x) = \frac{1}{\omega}\sin(\omega x)$$

Rozwiąż powyższe zagadnienie początkowe. Do rozwiązania użyj sieci neuronowych PINN (ang. *Physics-informed Neural Network*) Można wykorzystać szablon w pytorch-u lub bibliotekę DeepXDE.

Zadanie 2.

Dane jest równanie różniczkowe zwyczajne

$$y' = -5y$$

z warunkiem początkowym y(0)=1. Równanie rozwiązujemy numerycznie z krokiem h=0.5.

Poniższa tabela przedstawia wartości czynników amplifikacji dla zadanego równania różniczkowego, dla każdej z omówionych metod. Wartości te świadczą o numerycznej stabilności tych metod.

Method	Amplification factor
Explicit Euler	-1.5
Implicit Euler	≈ 0.286
Trapezoidal	≈ -0.111
Modified Euler	1.625
RK4	≈ 0.648

Metody stabilne numerycznie dla zadanego równania to te, dla których wartość bezwzględna z czynnika amplifikacji jest mniejsza od 1. Są to metody: Implicit Euler, Trapezoidal, RK4.

Jawna metoda Euler'a jest niestabilna numerycznie dla zadanego parametru h=0.5.

Wzór iteracyjny:

$$y_{n+1} = y_n + h_n \lambda y_n$$

Wartość przybliżonego rozwiązania tą metodą dla t = 0.5 wynosi y = -1.5.

Niejawna metoda Euler'a jest stabilna numerycznie dla zadanego parametru $h=0.5.\,$

Wzór iteracyjny:

$$y_{n+1} = \frac{y_n}{1 - h_n \lambda}$$

Wartość przybliżonego rozwiązania tą metodą dla t=0.5 wynosi $y\approx 0.286.$

Zadanie 3.

Model Kermack'a-McKendrick'a przebiegu epidemii w populacji opisany jest układem równań różniczkowych:

$$S' = -\beta IS$$
$$I' = \beta IS - \gamma I$$
$$R' = \gamma I$$

, gdzie:

S reprezentuje liczbę osób zdrowych, podatnych na zainfekowanie,

I reprezentuje liczbę osób zainfekowanych i roznoszących infekcję, R reprezentuje liczbę osób ozdrowiałych.

Parametr β reprezentuje współczynnik zakaźności (ang. $transmission\ rate$).

Parametr γ reprezentuje współczynnik wyzdrowień (ang. recovery rate).

Wartość $\frac{1}{\gamma}$ reprezentuje średni czas choroby.

Założenia modelu:

$$L_1(\theta) = \sum_{t=0}^{T} (I_t - \hat{I}_t)^2$$

$$L_2(\theta) = -\sum_{t=0}^{T} I_t \cdot \ln(\hat{I}_t) + \sum_{t=0}^{T} \hat{I}_t$$

Tabela przedstawiająca wyznaczone wartości współczynników β i γ korzystając z metody Rungego Kutty dla różnych funkcji kosztu (przyjmując N=500):

$$\begin{array}{cccc} \text{Cost function} & \beta & \gamma & R_0 = \frac{\beta}{\gamma} \\ L_1 & \approx 1.568 & \approx 0.283 & \approx 5.547 \\ L_2 & \approx 1.583 & \approx 0.330 & \approx 4.811 \end{array}$$